

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr.28
la Hotărârea Consiliului INJ
nr.1/4 din 29.01.2016*

CURRICULUM
la disciplina

„INVESTIGAREA INFRAȚIUNILOR CONTRA PATRIMONIULUI”

(candidați la funcția de procuror)

AUTOR:
Vladimir Holban
Procuror în demisie, formator INJ

_____ AVIZAT
Șef al Direcției instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2016

I. PRELIMINARII

Infrațiunile contra patrimoniului permanent au avut un substrat socio-economic și au urmărit scopul de profit prin acapararea ilegală a averii străine. Cumul de raporturi sociale ce caracterizează societatea contemporană a plasat furtul, jaful, tâlhăria și delapidările drept cele mai răspândite forme de sustragere. Astfel, Curriculumul la disciplina „Investigarea infrațiunilor contra patrimoniului” reprezintă un material metodic-didactic destinat candidaților la funcția de procuror ce descrie competențele profesionale și metodicile criminalistice aplicabile în desfășurarea activității de investigare a împrejurărilor în care a avut loc fapta penală, a persoanelor implicate și a modului în care au acționat acestea.

În condițiile în care, investigarea infrațiunilor se desfășoară în anumite limite de timp, în situații de incertitudine, confuzie și chiar conflictuale, prin prezenta disciplină se propune audienților dezvoltarea competențelor profesionale necesare pentru realizarea funcției de dirijare a proceselor de depistare, fixare și ridicare a surselor pe probă și a altor informații relevante cazului, a funcției care presupune modelarea în baza materialului probatoriu existent a versiunilor de lucru a funcției restaurative care presupune repunerea în drepturi a părților vătămate și recuperarea prejudiciului cauzat, funcțiilor organizatorică și comunicativă precum și a altor funcții ale organului de urmărire penală, indispensabile procesului de cunoaștere și probare în procedura de urmărire penală.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei audientul va obține următoarele competențe:

- să cunoască circumstanțele care constituie obiectul probațiunii a furtului, jafului, tâlhăriei, delapidării, șantajului și modelele criminalistice recomandate pentru investigarea acestora;
- să cunoască particularitățile diferitor tactici de cercetare a locului infrațiunii, audiere a martorului, bănuțului, părții vătămate, precum și a numirii diferitor expertize judiciare în cauzele infrațiunilor contra patrimoniului;
- să cunoască sarcinile și modul de intervenire a procurorului, ofițerului de urmărire penală, lucrătorului operativ și judecătorului de instrucție în investigarea cazurilor de furt, jaf, tâlhărie, delapidarea averii străine ș.a.
- să formeze aptitudini practice de aplicare a procedurilor prevăzute de scheme de investigare experimentate de practica criminalistică;
- să identifice soluții concrete pentru problemele de ordin practic vizând efectuarea acțiunilor procesuale în scopul administrării mijloacelor de probă în procesul penal, ținând cont de particularitățile acestor categorii de infrațiuni.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil să:

- înainteze și verifice versiuni de lucru privind identificarea făptuitorului;
- selecteze și aplice cele mai potrivite măsuri de investigare la etapa inițială a investigărilor;
- valorifice informațiile obținute în rezultatul cercetării la fața locului, audierii victimei, stabilirii modului de operare infracțional pentru înaintarea și verificarea versiunilor;
- să organizeze într-un mod eficient procesul de investigare a unei infrațiuni concrete.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Investigarea infrațiunilor contra patrimoniului	Vladimir Holban	II	18	2	16	Colocviu

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMATICA	Ore curs	Ore practice
1.	Considerații generale asupra metodicii investigării infracțiunilor contra patrimoniului (furtului, jafului, tâlhăriei, delapidării, șantajului).	2	
2.	Metodologia și practica investigării infracțiunilor de furt.		4
3.	Metodologia și practica investigării infracțiunilor de jaf și tâlhărie.		4
4.	Particularitățile practicii de investigare a infracțiunilor de delapidare a averii străine.		4
5.	Practica cercetării infracțiunilor de șantaj.		4
TOTAL		2	16

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice. Resurse logistice	Lucrul individual
Tema 1. Considerații generale asupra metodicii investigării infracțiunilor contra patrimoniului (furtului, jafului, tâlhăriei, delapidării, șantajului)		
<i>Ore de curs</i>		
1. Circumstanțele care urmează a fi stabilite la investigația infracțiunilor nominalizate. 2. Elementele modelului criminalistic ale furtului, jafului, tâlhăriei, delapidării, șantajului. 3. Situațiile tipice și versiunile generale înaintate. 4. Particularitățile tactice de efectuare a unor acțiuni inițiale de urmărire penală. 5. Tactica efectuării unor acțiuni de urmărire penală la etapa ulterioară a investigării.	Prelegerea cu suport vizual, discuții. Flipchart, laptop, videoproiector.	Lecturarea unor surse bibliografice.
Tema 2. Metodologia și practica investigării infracțiunilor de furt		
<i>Ore practice</i>		
1. Circumstanțele care urmează a fi stabilite la investigarea furturilor. 2. Modelul criminalistic al furtului. 3. Particularitățile tactice de efectuare a unor acțiuni inițiale de urmărire penală: - cercetarea la fața locului; - audierea victimei; - audierea martorilor; - identificarea, urmărirea și reținerea făptuitorului; - audierea bănuțului; - efectuarea percheziției; - dispunerea constatărilor tehnico-științifice și expertizelor judiciare (dactiloscopice, traseologice, fizico-chimice, merceologice etc.) 4. Efectuarea unor acțiuni de urmărire penală la etapa ulterioară în dependență de situație: - înaintarea învinuirii și audierea învinuitului;	Metoda socratică, discuții. Lucrul în grup. Soluționarea spețelor. Flipchart. Tabla.	Referate tematice, întocmirea proiectelor actelor procesuale

<ul style="list-style-type: none"> - confruntarea; - verificarea declarațiilor la locul infracțiunii; - experimentul. <p>5. Modalitatea de conlucrare între procuror, ofițerul de urmărire penală, lucrătorul operativ și judecătorul de instrucție:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autorizarea cercetării domiciliului, percheziției; - eliberarea mandatului de arest; - efectuarea măsurilor speciale de investigații. 		
Tema 3. Metodologia și practica investigării infracțiunilor de jaf și tâlhărie		
<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Circumstanțele care trebuie stabilite la investigarea jafurilor și tâlhăriilor. 2. Modelul criminalistic al jafului și tâlhăriei. 3. Situațiile tipice și versiunile generale posibile la etapa inițială a cercetării. 4. Particularitățile tactice de efectuare a unor acțiuni inițiale de urmărire penală: <ul style="list-style-type: none"> - cercetarea la fața locului; - audierea victimei; - examinarea corporală a victimei și a hainelor acesteia; - audierea martorilor; - dispunerea și efectuarea unor expertize judiciare (medico-legală, traseologice, balistice, a armelor etc.,) - prezentarea spre recunoaștere; - reținerea și percheziția corporală a bănuțitului; - examinarea corporală și a hainelor bănuțitului; - audierea bănuțitului. 5. Tactica efectuării unor acțiuni de urmărire penală la etapa ulterioară a cercetării jafului sau tâlhăriei: <ul style="list-style-type: none"> - audierea învinuțitului; - verificarea declarațiilor la fața locului; - experimentul; - dispunerea și efectuarea altor expertize judiciare (expertiza judiciară psihiatrică, expertiza judiciară psihologică). 	<p>Discuții. Dezbateri. Soluționarea spețelor. Flipchartul. Tabla.</p>	<p>Întocmirea proiectelor de acte procesuale, referate tematice</p>
Tema 4. Particularitățile practice de investigare a infracțiunilor de delapidare a averii străine		
<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Circumstanțele care urmează a fi stabilite la investigarea delapidărilor averii străine. 2. Elementele modelului criminalistic al delapidării averii străine. 3. Activitățile de urmărire penală efectuate la etapa inițială de cercetare a infracțiunilor de delapidare în cazurile următoarelor trei situații: <ul style="list-style-type: none"> - când făptuitorii au fost prinși în flagrant în timpul realizării bunurilor fără acte de proveniență; 	<p>Metoda socratică, dezbateri. Lucrul în grup. Soluționarea spețelor. Flipchartul, tabla</p>	<p>Întocmirea proiectelor actelor procesuale, referate tematice</p>

<p>- dacă în urma reviziei s-au stabilit lipsuri sau surplusuri considerabile de bunuri, falsuri de documente, decontări și treceri exagerate la pierderi a bunurilor;</p> <p>- când faptele de delapidare au fost documentate în urma activității speciale de investigație a organelor respective.</p> <p>4. Tactica efectuării unor acțiuni de urmărire penală la etapa ulterioară a cercetării delapidărilor:</p> <p>- audierea învinuitului cu prezentarea documentelor;</p> <p>- confruntarea;</p> <p>- verificarea declarațiilor la fața locului;</p> <p>- experimentul;</p> <p>- dispunerea și efectuarea unor expertize judiciare: grafoscopice, tehnică a documentelor, tehnologice, merceologice, agroalimentare, contabile etc.</p>		
Tema 5. Practica cercetării infracțiunilor de șantaj		
<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>1. Circumstanțele care vor fi stabilite în mod obligatoriu la cercetarea infracțiunilor de șantaj.</p> <p>2. Modelul criminalistic al infracțiunilor de șantaj.</p> <p>3. Situațiile tipice, versiunile generale și tactica efectuării acțiunilor de urmărire penală la cercetarea infracțiunilor de șantaj în cazurile de:</p> <p>a) pînă la transmiterea către infractor a bunurilor, drepturilor asupra acestora sau săvîrșirea altor acte cu caracter patrimonial:</p> <p>- audierea victimei;</p> <p>- organizarea și realizarea flagrantului, reținerea bănuțului;</p> <p>- percheziția corporală a persoanei bănuțite, perchezițiile la domiciliul lui și în alte locuri;</p> <p>- luarea de mostre de la bănuț pentru examinarea comparativă;</p> <p>- cercetarea la fața locului;</p> <p>- audierea martorilor;</p> <p>- audierea bănuțului;</p> <p>- examinarea obiectelor și documentelor ridicate la reținerea bănuțului, percheziției etc.;</p> <p>- dispunerea expertizelor criminalistice necesare;</p> <p>- examinarea încăperilor dacă în ele au fost reținuți ostatici;</p> <p>- prezentarea spre recunoaștere victimei, martorilor, a infractorului, precum și obiectelor și documentelor ridicate.</p> <p>b) după transmiterea către infractor a bunurilor cerute ilegal, drepturilor asupra acestora:</p> <p>- audierea victimei;</p> <p>- audierea martorilor;</p> <p>- percheziții la domiciliu, la locul de lucru a bănuțului și în alte locuri;</p>	<p>Discuții, metoda socratică, dezbateri, lucrul în grup, soluționarea spețelor. Flipchartul, tabla</p>	<p>Referate tematice întocmirea actelor procesuale</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ridicarea de obiecte și documente; - audierea bănuțitului; - prezentarea spre recunoaștere a șantajistului, precum și a obiectelor și documentelor; - confruntare între victimă, martor și infractor; - verificarea declarațiilor la fața locului; - audierea învinutului; - particularitățile dispunerii expertizei fonoscopice a înregistrărilor audio în cazurile de șantaj. 		
---	--	--

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- participarea audienților în cadrul seminarelor;
- realizarea activităților individuale/în grup;
- răspunsuri orale, participare la dezbateri/discuții;
- redactarea unor acte în baza temelor studiate;
- susținerea unei testări obligatorii care va conține sarcini cu obiective de măsurare a cunoștințelor, capacităților și competențelor/aptitudinilor profesionale;
- pregătirea unui referat pe o problemă propusă pentru activitățile individuale.

B. Evaluarea finală se va efectua prin colocviu, în baza de test, care va conține întrebări teoretice și practice în domeniul investigației infracțiunilor contra patrimoniului

VIII. BIBLIOGRAFIE

1. S.Doraș, Criminalistica, Chișinău, 2011
2. S.Doraș, Criminalistica, Chișinău, 1996
3. M.Gheorghită, Criminalistica, Chișinău, 1995
4. M.Gheorghită. Tratat de metodă criminalistică, Chișinău, 2015
5. I.Mircea, Criminalistică, București, 2004
6. L.Cîrjan, M.Chiper, Criminalistică: tradiție și modernism, București, 2009
7. E.Stancu, Tratat de criminalistică, București, 2007
8. Constituția Republicii Moldova (adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 29.07.1994) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 1994, - nr.1
9. Codul penal al Republicii Moldova (adoptat la 18.04.2002) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2002. – nr.128-129
10. Codul de procedură penală al Republicii Moldova, din 14.03.2003
11. Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr.23 din 28.06.2004
12. Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldovacu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nr.3 din 09.06.2014